

КОНКУРС

Національний центр аерокосмічної
освіти молоді ім. О.М. Макарова

Збірка

ВІРШІВ

Роботи переможців конкурсу

Літературний
ВСЕСВІТ

2024

м. Дніпро 2025 р.

Дорогі друзі!

Всі ми, напевно, хоча б раз у дитинстві мріяли про політ у космос, про власного робота, який виконував би за нас складні завдання, про машину часу, котра могла б перенести людину в минуле чи майбутнє, або ж – на іншу планету, що дозволило б познайомитися з невідомою цивілізацією та пізнати таємниці Всесвіту.

Всеукраїнський конкурс творчих робіт «Літературний Всесвіт» забезпечує умови для обдарованих дітей і молоді, які мріють про космос та бажають реалізувати свої мрії у майбутньому, а зараз вони це втілюють за допомогою польоту думки та літературного таланту.

Конкурс стимулює та спонукає юних астрономів, дослідників, проєктантів та вчених до подальших наукових відкриттів та розробок і є деяким компасом, який показує, які галузі науки будуть більш перспективними для молоді у виборі майбутньої професії щодо освоєння космосу людством.

На X «Літературний Всесвіт» було зареєстровано 242 роботи учасників із різних областей України: Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської та Естонії.

Звісно, мрії часто лишаються недосяжними або втілюються дещо іншим чином.

Один конкурсант уже в дорослому житті стає винахідником чи конструктором, а інший – починає захоплюватися літературним жанром наукової або космічної фантастики, чи навіть пробує себе в цьому жанрі як письменник, виливаючи на папір свої дитячі бажання та вкрай незвичні задуми, пов'язані з вивченням та освоєнням космічного простору та Всесвіту.

У збірці представлені роботи переможців конкурсу та ті роботи, які отримали відзнаку за напрямком «Вірш».

«Вірш». Цей жанр, допомагає в поетичному вигляді наблизитися до Космосу. Здійснити міжпланетні та міжгалактичні перельоти. Почути думки, міркування та мрії планет, зірок та інших мешканців космічного простору. Адже безмежний Космос не має горизонтів і меж.

Космос - символ нескінченності та невідомого.

Ця безмежність розширює горизонти та спонукає прагнути до поезії. Мабуть, немає такого місця на Землі, куди б не ступала нога людини. І лиш незвідані космічні простори манять невідомістю. Ось чому замріяні сердечка юних поетів так прагнуть писати українською півучою мовою про далекі світи, космічні мандрівки та інопланетних гостей.

У своїх віршах вони із глибини галактик закликають нас берегти СВОЮ планету...

Ми дуже вдячні всім учасникам конкурсу, керівникам творчих робіт, викладачам та батькам за активну участь у Конкурсі.

Мрія письменників-фантастів здійснилася: людина у космосі, продовжується ера освоєння космосу та пошуку позаземних цивілізацій.

Усі роботи публікуються без редагування.

**Організатори Всеукраїнського конкурсу літературних робіт
«Літературний Всесвіт»
2024 рік**

Збірка ВІРШІВ

2024

МОЛОДША ГРУПА

ДИПЛОМ	Анна ПРОБОТЮК, м. Житомир	5
I ступеня	Катерина ПРОБОТЮК, м. Житомир	6
	Софія БОРОДІНОВА, с. Онуфріївка, Кіровоградська обл.	7
	Софія ІВАНОВА, м. Долинська, Кіровоградська обл.	9
ДИПЛОМ	Аліна ЖУК, смт. Петрове, Кіровоградська обл.	10
II ступеня	Єлизавета КІБЛИЦЬКА, с. Хвощівка, Полтавська обл.	13
	Мирослава ВОВК, смт. Нова Прага, Кіровоградська обл.	14
	Олександр СИСОРОВ, м. Нікополь, Дніпропетровська обл.	15
	Анастасія ПРУДОВСЬКА, м. Дніпро	16
	Анна ПАВЛОВА, м. Дніпро	17
	Владислав ДЯДЕЧКО, с. Петракіївка, Полтавська обл.	18
Владіслава ГРІНЧУК, м. Дніпро	19	
ДИПЛОМ	Діана КЛИМЕНКО, м. Дніпро	20
III ступеня	Максим СМОВСЬКИЙ, м. Остер, Чернігівська обл.	21
	Марія КРАМАРЕНКО, м. Долинська, Кіровоградська обл.	22
	Михайло ХАРКЕВИЧ, с. Петрово, Кіровоградська обл.	23
	Мілана ПЕТРЕНКО, м. Сватове, Луганська обл.	24
	Поліна ЛОБЕЦЬКА, м. Дніпро	24

старша група

ДИПЛОМ	Анна ФУЛГА , м. Новоукраїнка, Кіровоградська обл.	26
	Богдан АФОНІН , м. Київ	29
	Богдана ЛАВРИНОВИЧ , м. Житомир	31
ДИПЛОМ	Анастасія ПОЛЯКОВА , м. Київ	32
	Анна СКІРКО , м. Дніпро	34
	Богдана ПАВЛЕЧКО , смт. Красне, Львівська обл.	35
	Дар'я ПОПИК , м. Дніпро	36
ДИПЛОМ	Елизавета МАКАРЧУК , м. Покров, Дніпропетровська обл.	38
	Ксенія БУХТОЯРОВА , м. Дніпро	40
	Святослав БОРИСЮК , м. Дніпро	42

«ЛЕТИ! БО ТИ – ЦЕ КОСМОС!..»

Автор: Анна ПРОБОТЮК
14 років, м. Житомир

Лети! Бо ти – це космос!
Бо ти – нове життя!
Лети! Бо ти – це зірка
З іменням Почуття.
Лети Чумацьким Шляхом,
Мов ти також чумака!
Пий світло одним махом!
Забудь про переляк!
Створи свою планету
Чи сам нею зробиш!
Підкинь, немов монети,
Астроїди увись!
Свою магічну силу
В собі не бережи!
Ракету підганяй ти!
«Ти равлик!» – їй скажи.
Смикни за хвіст комету,
Супутник обіймай!
Відкрий нову галактику,
Нових створінь пізнай!
Дай «п'ять» колись Плутону
(Хай не сумує він!)!
Нехай твої ідеї
Не бачать меж і стін!
Малюй нові об'єкти,
Невидимі для всіх!
Заший всі чорні діри
Матерією «сміх»!
Насамкінець сузір'я
В намисто оберни!..

Як все-таки чарівно
Жить, коли мрійник ти!

«Куди вночі метелики літають?..»

Автор: Катерина ПРОБОТЮК
14 років, м. Житомир

Куди вночі метелики літають –
Оті, барвисті, що в твоїм саді?
Куди летять ті малюки яскраві,
Як небо одягає темноту?
Можливо, можуть крилами своїми
Себе віднести вище сивих хмар?
Можливо, там, так високо, із ними
Літає галактичний ураган?
Можливо, там летять вони між зорі –
Летять на Місяць чи кудись іще:
Досліджують незвідані простори –
Летять туди, де крильце понесе?
Можливо, сиплють з крил космічним пилом –
І через них нам світяться зірки?
Можливо, там тріпочуть їхні крила,
Де не були космічні кораблі?
Вони летять поміж планет музичних...
Може, Сатурна кільця – це вони?
Вони летять між приладів космічних –
Й лишаються не бачені людьми.
Напевно, вони вільні – бо ж літають
І можуть залетіти хоч куди...
Чому ж тоді на Землю повертають?
Чом знову прилітають до Землі?
У них – безмежність, Космос безкінечний,
А ця планета – лиш піщинка в нім...

Невже гадають, що у нас безпечно

Й планета краща за зірковий дім?
 Щоночі повертаються додому,
 Хоч подорожі був важкий тягар...
 Їм квітка стане зіркою новою,
 Й солодша буде – бо у ній нектар!
 А уночі... Знов до нових галактик!..
 Освітлювати космос з висоти!..
 Можливо, вогник, що ти в небі бачив, –
 Це був метелик, що сів на зірки...

«Велика таємниця Малої Ведмедиці»

Автор: Софія БОРОДІНОВА
 11 років, с. Онуфріївка, Кіровоградська обл.

Зі мною трапилась пригода!
 Чи то мені здалось у сні?..
 Під час нічної непогоди
 у небі зблиснули вогні.

В морозну, довгу ніч різдвяну,
серед космічної імли
я це побачила реально:
враз два сузір'я ожили!

У нас тут заметілі дикі,
вітри над соснами метуть.
Ведмедиці ж, Мала й Велика,
по небосхилу тихо йдуть.

І я не раз вже помічала,
що у космічній далині
з сузір'я Ведмежатко миле
злегка підморгує мені!

Та ось з космічним Ведмежатком
ми вже сідаєм в зореліт.
Звіряєм прилади і карти
і починаємо політ.

Комети поряд пролітають,
шиплять їх вогняні хвости...
Але вони нас не злякають.
Бо наша ціль: вперед іти!

Відкрити велику таємницю,
знайти загублені світи,
і лазером кувати крицю,
і долетіти до мети.

А що ж Земля? Що це ми бачим?
Усе з Мишком нам невтямки...
Якісь страшні і темні плями...

Та це ж озонові « дірки»!!!

Для вчених ми взялись складати
детальні карти про політ:
як діри ці перебороти,
як врятувати світ від бід!

Блекаути ми переможем.
І переможем в цій війні!!!
Коли вже світ сказати зможе:
«НІ – ВІЙНАМ! Більше ні – русні!»

Із Ведмежатком нам прийшлося
здійснити посадку термінову.
На жаль: «Ракета» - пілосос...
Диспетчер-тато дав відмову!

Щоб до нових зірок дістатись,
світи далекі відкривать,
я буду вчитись, тренуватись,
щоб космонавтом справжнім стать!

Я мрію швидше підростати,
бо у безмежній далині
мале сріблясте Ведмежатко
з зірок підморгує мені...

«ВЕЛИКА МРІЯ МАЛЕНЬКОЇ ЛЮДИНИ»

Автор: Софія ІВАНОВА
13 років, м. Долинська, Кіровоградська обл.

Космічний вимір – це щось грандіозне,

Масштабне, величаве, колосальне,
 Містичне трохи, дуже граціозне,
 Раціональне і парадоксальне...
 Цей макрокосм народжує Зірки
 В моєму зваженому мікрокосмі.
 І хоч до мрії – світлові роки –,
 Вони чіткі, яскраві, стоголосі!..
 В своїй хмаринці зберігаю я
 Зображення галактик і сузір'їв.
 Дать Хмарам Магеллановим ім'я,
 Чумацький Шлях відкрити – це гідно чародіїв.
 Я, може, винахідником не стану:
 Не в тому бачу я свій шлях до мрії...
 Та прагну мандрувати між світами,
 Шукати сенс, плекать нові надії.
 Романтика космічного безмежжя
 Приваблює туристів і митців,
 Та людству треба бути обережним,
 Аби в Стрільця сузір'я не пустить стрільців.
 Війна теж прагне вийти на орбіту:
 Супутники шпигують, лазер цілить...
 Навчіться, люди, на Землі ви жити,
 Бо як тоді про Космос мрії втілить?!

«ЗОРЯНІ СЕКРЕТИ»

Автор: Аліна ЖУК
 12 років, смт. Петрове, Кіровоградська обл.

Обрій колише зоряну тишу.
 Темна завіса вкриває весь світ.
 Ніч насувається. Небо ледве дише.
 Зорі готуються в нічний політ.

Наша Галактика стеле доріжку
 Зорям нічним, щоб осяяли ніч.
 Зоряний простір, як дивна книжка,
 Казку розкаже, щоб спали усі.

Сон розкидає зіркове намисто,
 Маряться зорі дітям уві сні.
 Сто п'ятдесят мільйонів вогнистих
 У Галактиці сну побачать вони.

Ось зореліт приземлився прозорий.
 Каталог Птоломея бачить уява.
 Це найперша незвідана книга про зорі,
 Про Галактичну уявну державу.

Зірка найменша нас зустрічає.
 Має цікаве ім'я – LHS.
 Американці її відшукали.
 Був це для них – космічний прогрес.

Поряд – найбільша зірка моргає.
 Зветься Цифея ця зірка гламурна.
 Якби між планет цю поставити фею,
 Закрила б собою усі до Сатурна.
 А он, у сузір'ї Лебідь та Рігель
 Найяскравіша сяє зоря.
 Сиріус звуть її наші люди,
 Навіть засліплює Сонце вона.

Проксима Центавра найближче
До дивовижної планети Земля.
Входить в потрійну систему зірка
З Альфа і Бета Центаврою вона.

Далі за всіх в галактичній колисці
Червоний гігант оселитися зміг.
В сузір'ї Терези випромінює чисто
Зоряне світло на весь білий світ.

Сонна завіса нічку вкриває,
Наш зореліт вирушає додому.
Секрети зіркового рідного краю
Я принесу дорослому і малому.

Будемо знати про зорі далекі
Всі таємниці, аби вберегти
Всесвіт незвіданий, щоб передбачить
Всі катастрофи. І нас вберегти.

Зоряні секрети – людству дарунок.
Дар від Богів на багато років.
Вивчайте ж, зоряну карту, люди,
Щоб Всесвіт подякувати вам захотів.

Вечір тихенько надходить...

Автор: Єлизавета КІБЛИЦЬКА
9 років, с. Хвощівка, Полтавська обл.

Вечір тихенько надходить,
Сонце за обрій сідає.
Сон, як м'якенька хустинка,
Плечі мої огортає.

Ніч загляда у віконце,
Я вже лягаю спати.
Мрію, хоч би у сні я,
В космосі побувати.

Вже зореліт стартує
З уявного космодрому.
Буду вночі мандрувати,
Вранці вернусь додому.

На кораблі космічнім,
Що має вигляд ракети,
Майже із швидкістю світла
Лечу на другі планети.

Туди, на червону планету,
Курс між зірок пролягає.
Ось пролетіла комета.
Вона мене не злякає.

М'яко пройшла посадка,
Ніхто мене не стрічає.
Цікаво, чи є тут люди?
Цього ще ніхто не знає.

Треба усе роздивитись,
Чи є тут ліси і річка?
Може, я десь побачу
Космічного чоловічка.

І куди поховались
Усі марсіанські діти?
Хочу я їм сказати:
Давайте з вами дружити!

Довго я там блукала.
Став срібним краєчок неба,
Та задзвенів будильник,
Ранок! До школи треба.

Незвіданий світ

Автор: Мирослава БОВК
14 років, смт. Нова Прага, Кіровоградська обл.

У темряві Всесвіту тиша жива,
Зірки — мов іскри, де спить дивина.
Галактик узори, планетний цей шлях,
Космос безкрайній — вічність у снах.

Десь там у безоднях мовчить горизонт,
Де час не керує, де згаслий закон.
Туманності ніжно пливуть у просторі,
Різьблять свою долю на чорнім тлі зорі.

Чи є там кінець, де світло спадає?
Чи є у холодних тілах почуття, що палає?
Та в цьому безмежжі, в мовчанні зірок

Несе нас на крилах незримий потік.

Космос — це мрія, що краю не має,
Кличе до вічності, де час не минає.
У світі планет ти чужий мандрівник,
Де кожен твій крок — нескінченний політ.

Космос — це танець, що вабить в блакить,
Де простір і час розчиняються в мить.
Між зорями сміло летиш у безкрай,
Де серце знаходить свій власний там рай.

Тут хвилі енергій сплелися в одне,
Тут все нерухоме і водночас живе.
Далеких світил кришталевий політ
Тобі відкриває незвіданий світ.

У кожній кометі, що мчить крізь віки,
Ховаються мрії немов ластівки.
І космос тебе назавжди обійма,
Несучи у вічність, де мрія жива.

В безмежжі галактик, де зорі горять,
Всі таємниці космосу сплять.
Тернистий і довгий до зірок є цей шлях,
Що сяють над нами неначе маяк!

Космічна Надія

Автор: Олександр СИСОРОВ
14 років, м. Нікополь, Дніпропетровська обл.

Дивлюсь я на небо,

Та й думку гадаю.
Хтось в космос літає,
А я не літаю.

Оце б у незвіданий Всесвіт гайнути,
Його загадковість, безмежність відчути.

Що ти таїш там, безмежна пустеле ?
Зверху подивишся - стеля, як стеля.
Тільки зірками прикрашена рясно,
Місяць встигає з'явитися вчасно.

Люблю у віконце зірки розглядати.
Сузір'я на небі, як пазли, складати.

І може колись долечу до зірок.
Скажу: «На Землі в нас все добре!
Все ок!»

А поки на небо дивлюся і мрію.
Ніколи не зраджу космічну надію!

Космічна симфонія

Автор: Анастасія ПРУДОВСЬКА
14 років, м. Дніпро

У безмежжі космосу, в нічному вбранні,
Зорі світять, як мрії, в безкрайній тіні.
Галактики танцюють, немов у вальсі,
Нас манять своїми таємничими сальсами.

Місяць, мов велет, на троні зі світла,
Слухає ехо, де зірки співають вільно.

Комети, як стріли, в небо летять,
Відкриваючи тайни, що сплять у світах.

Космічний простір — безмежний театр,
Де планети кружляють в безжальному граді.
Червоні планети, з холодом в очах,
Викривають загадки, сховані в снах.

Сонце, вогняний тато, горить у зеніті,
Теплом своїм зігріває всіх у світі.
А ми, маленькі, на тлі Всесвіту,
Слухаємо гімн — це пісня планет.

Часу не зупинити, летять години,
На хвилях світла, між зірок сини.
Наша душа прагне до зіркових шляхів,
Відкриваючи небеса, де сплять наші мрії.

Вітри з інших світів несуть нам звістку,
Про життя, про любов, про мудрість вірність.
У космосі — загадки, у космосі — дива,
Де мрії стають реальністю, а думки — живими.

Ми мандруємо, як зорі, в просторах далеких,
У пошуках істини, у пошуках сміливих.
Космічна симфонія звучить уночі,
З'єднуючи серця, незримі, але вільні.

І хай ми не знаємо, що буде далі,
У безмежжі космосу — любов не втомна,
Зірки освітлюють шлях, вказуючи курс,
І знову у мрії ми повернемось знову.

Космос - це мрія

Автор: Анна ПАВЛОВА
12 років, м. Дніпро

Космос – це мрія,
Що в серці палає,

Кличе до себе,
Лякає вражає.

Шлях там Чумацький,
Як срібна ріка,
Тягнеться в небі –
Не має кінця.

Зорі палають у тиші нічній,
Комети літають, залишаючи слід.
Сяйво їх ніжне у далечині,
В казці небесній розчинений світ.

Тихо планети
В просторах кружляють,
Таємниці буття
Розповісти обіцяють.

Моя планета

Автор: Владислав ДЯДЕЧКО
10 років, с. Петракіївка, Полтавська обл.

Наш Всесвіт великий,
Бо без кінця і без краю.
Та дещо про нього
Я все ж таки знаю!

Читав я міф про трьох китів,
Що землю на собі тримають.
А люди уявляли ще й млинцем,
Якого небеса вкривають.

Цікаво дізнаватися про зорі

Сині, білі та червоні.
А он Чумацький Шлях проліг-
Це чумаків одвічний оберіг.

У часі й просторі мандрую
І плани я круті будую:
На Місяці, Марсі хотів побувати,
У Всесвіті друзів собі пошукати.

В системі Сонячній вісім планет.
Покаже й розкаже про них інтернет.
Навколо Сонечка вони
Танок прадавній завели.

Чому немає в небі зоряниці,
Яку б назвали просто Паляниця?
...Знайшов таку, її назвати хочу я,
Бо ця планета точно вже моя!

Це Паляниця-символ України,
Землі моєї, Батьківщини!
Це хліб святий, що нас годує,
Це зброя, на Перемогу, що працює!

Тепер про Паляницю Всесвіт знає.
Хай друг у гості завітає.
А ворогам всім-зась!
Хай пам'ятають: десятою дорогою минають!

«Мандри у вічність»

Автор: Владіслава ГРІНЧУК
14 років, м. Дніпро

Зоряний простір без краю й кінця,
Між зірками палають серця.
Комети летять, як блискучі ключі,
Розсікають простір, мов світла мечі.

Планети кружляють в безмежній імлі,
Крізь ночі безсонні, крізь роки і дні.
Галактики світлом з'єднали свій слід,
Таємниці космосу розгадати нам слід!

У чорних дірах ховається мить,
Що тягне у себе, туди, де не спить.
Та знову спалахнув яскравий маяк,
Космічна мандрівка — вічний наш шлях.

Невідома Галактика

Автор: Діана КЛИМЕНКО
13 років, м. Дніпро

Моя цікавість гонить мене,
Кожного дня дізнаватись нове.
Про незвичних людей, океани, міста,
Але дізнатися більше про космос – це мрія моя.

Там таємниці на кожному кроці,
Не про все нам розказують на уроці.
Багато галактик у космосі є -
Для нас, виявляється, це уже не нове.

Ми проживаємо в Молочнім Шляху,
Кожної ночі його на небі я бачу.

Багато назв вона на світі має,
Але не кожен їх знає.

Пташина стежка, Риба, Небесна ріка...
Це все галактика мила моя.
У нас в українців є легенда своя –
Чумацьким Шляхом оповита земля.

Середина галактики – чорна діра
Носить назву вона – Стрілець А.
Поглинає все, що близько до неї,
Але ми не в центрі, а далеко в шлеї.
Наш Чумацький Шлях також хижак:
Поглинув Енцелад, ось такий дивак.
А зараз назустріч з Андромедою мчить.
Майбутні покоління результат побачать.

Це лише мікроскопічна частина знання,
Вивчати багато ми будем щодня.
Тож не лінуйся, шукай, пізнавай,
Кожного дня щось нове відкривай.

Загадковий Всесвіт

Автор: Максим СМОВСЬКИЙ
14 років, м. Остер, Чернігівська обл.

Ми постійно вдивляємось в небо,
У безмежну глибинну блакить.
Манить тихо й замріяно Всесвіт,
Своїм спокоєм ніжно п'янить.

Задивлюся - краса неймовірна,

Потопають, як в морі, зірки
 І виблискують сяйвом сріблястим,
 І дарують нам чари свої.

Є в космічному просторі вічно
 Якась загадка для всіх людей,
 І притягує космос одвічно,
 Й надихає для нових ідей.

«Зоряне небо»

Автор: Марія КРАМАРЕНКО
 10 років, м. Долинська, Кіровоградська обл.

Чаруюче зоряне небо
 Глибоке мов води морські.
 Коли я дивлюся на тебе
 Зникають турботи людські.
 Багато планет і галактик
 Сплелися в систему одну.
 Сузір'я-гіганти і карлик
 Осяюють чорну пільму.
 Які таємниці відкрили,
 А що залишили в секреті?
 Одні нам тепло дарували,
 А інші зтьмяніли на злеті...
 Для кожного космос –
 Своє і незвідане,
 Для когось страшне,
 А для когось омріяне,
 Для когось жакливе,
 Для когось манливе,
 А для мене це просто –

Чаруюче диво...

«ПРАВИЛА ВСЕСВІТУ»

Автор: Михайло ХАРКЕВИЧ
7 років, с. Петрово, Кіровоградська обл.

За правилами Всесвіту
Прокинуся я вдосвіта,
Полежу я у ліжечку
Ногами догори.

Я спробую поснідати
За вимогами космосу
Вниз головою лежачи
Я кашу з'їм чи ні?

Ті космонавти в космосі
У повній невагомості.
Мене ж гойдає тато
В широкім гамаку.

Дивуюсь я і думаю:
А як у невагомості
Писатиму я речення
Й задачу розв'яжу...

Я теж лечу в ракеті,
Стрибаю по планетам
У сні в кімнаті лежачи
У ліжечку своїм.

Лежу я так і думаю:
А як у невагомості

Дрімають космонавти
У ліжечках своїх.

Між зірок

Автор: Мілана ПЕТРЕНКО
10 років, м. Сватове, Луганська обл.

Вогонь у зорях, тривога в імлі,
космос палає в обіймах війни,
чорніють уламки на мертвій землі,
сліди битви — гіркі, мов сльози ріки.

Зірки, мов кулі, миготять у ночі,
кораблі, наче тіні, летять вдалині.
У просторі, де вічно панує мовчання, лунають вибухи, хо-
лодні й німі.

Туманності, що колись були мирні,
Тепер у пожежах, мов димні щити.
Тут битва не знає ні болю, ні часу —
Лише боротьба, щоб свободу знайти.

Між зірок загубились героїчні шляхи,
Та надія палає, мов схід світанковий .
Бо космосу темрява нас не здолає —
Світло відвоює наш мирний політ.

Маленький принц летить між зір

Автор: Поліна ЛОБЕЦЬКА
13 років, м. Дніпро

Маленький принц летить між зір,
 В далекій тиші космічних шир.
 Його планета — мала, одна,
 Та в серці кожна зірка жива.

Він обійшов безмежний світ,
 Шукав відповіді, тягнувся до мрій,
 Слухав, як вітер шепоче у снах,
 Як зорі розповідають про страх.

Троянда, що ніжно він береже,

Любов і тепло в кожному кроці несе

І мандрівка крізь безліч світів —
 Це пошук себе серед зіркових шляхів.

І, може, десь далеко, у тиші планет,
 Хтось теж шукає маленький секрет.

«Я повернусь до тебе зорею Альтаїр»

Автор: Анна ФУЛГА

16 років, м. Новоукраїнка, Кіровоградська обл.

В саду сиділа відьма,
Старезна, престара.
Вона чекала квітня,
Як дівка молода.
В її душі – тривога,
І сум в її очах.
Вона чекала довго,
Допоки вогник згас.
За чим тужила відьма?
За прожитим життям?
Вона чекала квітня,
Що дарував дитя.
Колись була стрункою
Красунею вона,
Допоки її сина
Не викрала війна.
Від горя і від болю,
Безмежної журби
Занапастила долю
І стала в бік пітьми.
Стара варила зілля
На повню, в казані,
І пригощала пійлом
Загарбників дурних.
Чимало окупантів
Пішли у небуття,
Покуштувавши зілля,
Зійшли вони з життя.

В саду сиділа відьма
Старезна, престара.
Вона чекала сина
Як дива, як Христа.
Аж раптом стрепенувся
Осінній тихий сад.
До неї хтось звернувся.
Це її син! Це Гнат!
«Ой, мамо! Рідна мамо!
Ти не тужи, не плач,
Тепер я Всесвіт, мамо,
І ти мені пробач.
Я повернусь до тебе
Зорею Альтаїр.
Мене побачиш в небі,
Як рідкісний сапфір.
У мене сині очі,
Як у зорі Мегрез,
Світитиму щоночі
Зорею Антарес.
Тепер я Всесвіт, мамо,
Сузір'ям Оріон
Для тебе, хочеш, стану
Або ж як той Плутон,
Що на краю системи
Приліг собі спочить,
Вирішувать дилему,
Як метеор зловить.
Я зовсім не самотній:
Мільярди зірочок
У просторі безмежнім
Космічних діточок.

Я вчора бачив Хаббл,
Це телескоп такий.
Він понад тридцять років
Досліджує світи,
Прекрасні і таємні,
Далекі та близькі,
Галактики великі,
Де тисячі світил.
Тому не плач за мною.
Тепер ось тут мій тил.
Я з кожною зорею
Зійду на небосхил.
І в радості, і в горі,
У різний день та час
Кульмінують зорі,
Спектральний мають клас.
Найгарячіші – сині,
Величні і чудні.
А білі – дуже дивні,
Горять, як ті вогні.
А ще червоні, жовті,
Нейтронні малюки,
Пульсари, наче гості,
Ошатні парубки.
Зітхнула важко мати.
Їй снився дивний сон:
Її душа із сином
Тріпоче в унісон.
Прокинулась, всміхнулась,
У небо б їй зійти,
Подавши руку сину,
Пішла у засвіти.

Розкажи мені про космос!

ДИПЛОМ

Автор: Богдан АФОНІН
17 років, м. Київ

-Розкажи мені про космос!
Пристає молодший брат.
-А чи справді є прибульці?
А чого це зорепад?
-Розкажу тобі про космос,
Слухай, не перебивай.
На сучаснім космольоті,
Летимо в космічний край!
У безмежній космотиші,
Де літають зорі-миші,
Там життя таке вирує,
Космомандри пропонує.
Завітаємо на Марс-
Там цікаво, просто клас!
Бо на Марсі все навколо
Червоніє загадково!
Там червоні дні і ночі,
В Марсіан червоні очі!
Летимо Шляхом Чумацьким,
Щось проноситься зненацька!-
Дивний робот-термінатор
Зазирнув в ілюмінатор.
А це що воно і як?
Це, напевно, Зодіак.
Всіх зібрав в тваринне коло.
Як цікаво й загадково!
Ось вам Скорпіон, Телець,
Діва, Козоріг, Стрілець.
Водолій, хоч воду ллє,
Близнюків не розіллє.

Терези туди-сюди,
Лев-поважний, як завжди,
Риби, Овен...
Ой, це ж Рак!
Мій по гороскопу знак!
Тут і Зміносець дивний,
Хоч і древній, і незмінний,
Бідолаха все ніяк
Не потрапить в Зодіак!
Далі – просто фейєрверк –
Це показ красунь-комет
В кого довший хвіст яскравий!
Ну а ми мандруєм далі!
На Юпітері й Сатурні,
На Урані і Нептуні,
Там поверхні не тверді.
-Не пройдемоь там ми?
-Ні!
А ти знаєш Сонце-зірка,
Місяць світиться не сам.
Це відбите Сонцем світло.
-Чиста правда?! Не обман?!
- Є у Всесвіті об'єкт,
Що таїть в собі секрет –
Це космічна глибина,
Чорна і страшна діра!
Ти не бійся, ми проскочим,
Бо на рідну Землю хочем.
Подивись, оце планети –
Марс, Меркурій і Сатурн,
І Венера і Юпітер,
Ще й Земля, Уран й Нептун.
Ти куди хотів би, брате?
-Я вже дуже хочу спати!

-А у гості до прибульців,
 А Дарт Вейдер, НЛО?
 Як ти зараз можеш спати?
 Це ж не гра і не кіно!
 Та куди там...
 Спить вже міцно
 Мій молодший аргонавт...
 Розкажу тобі вже завтра
 Про туманність, зорепад...

«Космос – далекий, мов вітер нічний...»

Автор: Богдана ЛАВРИНОВИЧ
 16 років, м. Житомир

Космос – далекий, мов вітер нічний, –
 Зникає в безмежжі, таємний, незнаний,
 Неосяжний і звабний, бентежний такий...
 В нім лиш зорі – немов кораблів капітани.
 Серед безмовності чорних шляхів
 Там танцюють планети в обіймах туманів...
 І манить нас мрія до далеких світів,
 Де дихають зорі, де ночі нестямні.
 Зірки мерехтять у безмежній імлі,
 У далекі простори нас манять вогнями.
 Вони ніби знають всі наші думки –
 І щось тихо шепочуть, мовби граючись з нами.
 Далеко за обрій сягає зоря –
 Десь там без кінця і початку дорога.
 Таємний цей світ нас так манить здаля –
 І у ньому є все: і життя, і тривога.

Чумацький Шлях простягається в ніч –

Ніби міст у безмежжя чи нитка із світла.
 І губить Венера серпанок із пліч –
 І з мрією думка зливається й квітне.
 На зоряних мапах малює свій слід
 Нестримна комета, що рветься у вирій,
 І в кожному сьайві – історія, міт,
 Казка чарівна, що дарує надії.
 Космос – безмежний, мов вічність сама, –
 Захоплює подих у танці величнім...
 І хоча недосяжні ці казкові дива,
 Та ваблять нас всіх таємниці космічні.
 Ми – діти Всесвіту, світла крапки,
 Що в пошуках правди у вічність рушають.
 А космос мовчить, і зірки-світлячки
 Ключі таємничі від людства ховають...

Дихає Всесвіт, немов океан.
 Ми – лише мить в його вічному стані.
 Та кожна секунда – то новий роман
 Між серцем і мрією в дивотумані.

«Поцілунок Місяця»

Автор: Анастасія ПОЛЯКОВА
 16 років, м. Київ

Різдвяна нічка по землі ішла,
 Обсипала усе містичним пилом.
 А у хатинці білій край села
 Щаслива мати сина породила.

Слабенький вогник у печі тріщав,
 І світло смугами стелилось.

А Місяць щічки сину цілував,
Біля ікони матінка молилась.

Та розгорнула мати пелюшки -
Й напав на жінку переляк:
Під серцем у дитини золотий,
Неначе Місяць повний, знак.

Йому це подарунок чи прокляття,
Що він віщує - щастя чи біду?
Та приховала матінка сум'яття,
Свою тривогу і печаль бліду.

Синочок ріс, мужнів, сил набував,
Надія мамина ясна, свята, єдина.
А знак про себе знати не давав,
Не думала про нього вже родина.

На Батьківщину тінь страшна лягла,
І чорний дзвін над нею прогудів:
Прийшла війна до рідного села,
І кожен рятувався, як умів.

І син зібрався йти у ЗСУ,
Щоб рідну Україну захистити.
Вдягавсь у форму він нову
Й помітив - знак став червоніти.

Що значить Місяця цілунок,
Так пояснив матері він своїй:
Це не біда й не подарунок -
Благословення йти у бій.

І син пішов зі зброєю в руках,

Щоб ворогів назавжди відігнати,
Його рятує Місяць в небесах
І молиться за нього ревно мати.

Сіріус

Автор: Анна СКІРКО
16 років, м. Дніпро

На вулиці не чути гамір,
Лиш місяць світить за вікном.
Скоріш заснути був мій намір —
Побачити чудовий сон.

Де з квіткою в руках, тремтячи,
Я йшов крізь темряву сліпу,
І серед неї я побачив
Яскраве світло, діву ту.

Я, зупинившись, озирнувся,
Хотів потримати в руці.
Не думаючи, нахилився
І опинився у пільмі.

Я наздогнати намагався,
Я біг крізь чорно-білий пил,
Й не зупинявся, відмовлявся,
Та розум мій мене спинив.

Я сів на камінь, озирнувся,
Побачив знову теплий світ,
Та серед світла роздивився
Проміння невеликий слід.

¹Пішов за ним тим довгим шляхом,
Що виглядав, як біла сіль.

Я бачив, як її завзято
Привезли чумаки у Крим.

²Я довго йшов, навкруг вдивлявся,
До мене підійшов мій пес.
Із зірок яскравих він складався,
Такий був гарний, як з небес.

³Сказав, що знає мою мрію —
Побачити знов діви світ.
Та маючи в душі надію,
Віддав частину себе вмить.

Прокинувшись посеред ночі,
Та подивившись у вікно,
Я діву, Сіріус, побачив,
Відчувши на душі тепло

1 - Тут йде мова про Чумацький шлях.

2 - Тут з'явився пес, оскільки в сузір'ї Пса розташована зірка Сіріус.

3 - Пес віддав частинку себе, саме цю зірку, яку хлопець шукав, мандруючи Всесвітом.

Умови Землі дітям рідні і кращі

Автор: Богдана ПАВЛЕЧКО
15 років, смт. Красне, Львівська обл.

Жити враз стало так нудно і просто,
Подумали діти: «Рушаємо в Космос!»
Ракета виштовхує дивніше паливо,
Зір зустрічає зоряне марево.

Сіла ракета на Місяць найперше,
Діти відчули умить себе легше,
З Місяця видно Землю яскраво,
Синій океан суходолом вкривало.

Діти постОяли тут ще хвилинку,
А далі помчались на другу зупинку.
Вмить облетіли кільця Сатурна,
Селфі зробили – дивились розумно.

Далі поглянули в ілюмінатор:
Метеорити! І їх так багато!
Враз розпочали їх облітати,
Бо ще і на Марс треба їм завітати.

Світилися зорі в Чумацькому Шляху,
Щоб діти летіли додому без страху,
Відвідавши Місяць і ще дві планети,
Ракета летить, обганяє комети.

Хоч в Космосі повно пейзажів і вражень,
Слова земного ніхто не розкаже...
Якісь же планети: є легші, є тяжчі,
Умови Землі дітям рідні і кращі!

Камінь Синь

Автор: Дар'я ПОПИК
16 років, м. Дніпро

Сиділа дівчина, мрійлива,
Синьоока та кмітлива,

Уся в зеленім одіянні,
І плете коси золоті.

Коханого вона чекає,
Бо дуже вже його кохає.
Та й вродливий він юначе,
Постійно їх спіткає вдача.

Біда прийшла, війна гримить,
Юнака забрали, серце болить.
Соломія слізьми ніч заповнює,
Зірки в душі темній згортає.

Вона зі сльозами сиділа вночі,
Сумно дивилася, болить, аж кричи!
І раптом щось побачила в небі,
Світився яскраво хвіст у комети.

Комета враз впала в лісі,
Утворила вир, таємний, у глибі,
Соломія пішла подивитись на нього,
Торкнулася, як до зірки, до світла синього.

Сяяла комета синьовою,
Ніби очі її ніжні, та знову
Враз опинилася на планеті,
Де яскраві камені, у світі секрети.

Перед нею трон, сяючий, великий,
На ньому сидить богиня в одіянні блакиті,
Соломія, сповнена туги, питає:
«Де я? Чи правда, що доля святая?»

«В іншій галактиці ти, в ліпшій,»-
Сказала богиня, мов зорі в тиші.

Соломія сльози лила - це найгірше!
Що коханого не побачить ніколи більше.

Богиня мовила з добротою:
«Все можливе, як хочеш, з любов'ю.
Знайди камінь «синь», він допоможе тобі,»-
І щезла в небі зіркою мрії.

Соломія ходила дорогами світла,
Серед самоцвітів, за мрією літа,
І ось нарешті камінь «синь» у руці,
З'явилася богиня в сяйві з висоти.

«Дитино, кинь камінь у вир ти високий,
Утвориться озеро, мрії глибокі!»
Розплющує очі, і бам! — у своєму селі,
Де комета впала, де згасла в вогні.

Соломія камінь кладе, чекає радісно,
Плетучи вінок, сповнена щастя,
Дивиться у вир, і враз став він озером,
І тут на світанку бачить коханого остронь.

«Соломіє моя!» — він кличе, радіє,
Вони обіймаються, доля вітром віє.
Тепер разом, в радості, в мирі,
Кожного літа, згадують богиню разом у вірі.

«Космос»

Автор: Єлизавета МАКАРЧУК
18 років, м. Покров, Дніпропетровська обл.

Безмежний простір, зірок вогні,

У небо мрії летять на коні.
Планети кружляють в далекій імлі,
Таємниці всесвіту сняться мені.
Галактик спіраль обіймає весь час,
Немов безкінечність поглинула нас.
Там світло і тіні у вічному танку,
І зорі малюють шлях на шовку.
Комети летять, мов вогонь у пільмі,
В небесних просторах ми всі як одні.
Та космос зове нас до нових висот —
Де мрії стають кораблями в політ
У зоряних саявах розтане наш страх,
Ми мчимо крізь Всесвіт, мов вітер в горах.
Там, де лише мрії торкались зірок,
Лишають свій слід крок за кроком думок.
Ми всі капітани своїх кораблів,
У пошуках правди, що скрита від слів.
І тягнуться руки до неба й зірниць,
Де відповідь спить серед вічних таємниць.
І кожна планета — мов давній маяк,
Засвітить для нас неосяжний свій знак.
І кожна комета, як стріла в блакить,
Показує шлях, де нам варто летіть.
І навіть в пільмі, серед зоряних стін,
Ми знайдемо світло в глибині глибин.
Там космос шепоче, як вітри у сні,
Що всі ми частина великої гри.
Тож сміло вперед, до нових рубежів,
Де кожен з нас мріє, де кожен здійснив
Свої відкриття в безкрайній імлі,
І разом з зірками летить у житті.

«Зоре моя...»

Автор: Ксенія БУХТОЯРОВА
16 років, м. Дніпро

Темний, морозний сон,
Холодний кометний дощ,
Біг на останніх можливостях...
Шалене серце намагаюсь загнати в підвальне приміщення.

Високо в небі - Місяць-батько,
Зірки-тітки й Порожнеча-мати,
Тягнуться руки до безкрайнього,
Пальці німіють, кості ламають...
Та корабель мій космічний наближається стрімко.
Теплішає всередині, у серці тріпоче кожної миті.
Чомусь горить метал, одежа, спалахують долі ниті.

Зірки - гаряче каміння, вуглі,
Холодний простір навколо, чомусь
Полум'я не гасить, ніби розпалахує
Навпаки й серце не тріпоче, а попелить.

Зірки безкрайні. У моїх очах їх відблиск,
Вони такі гарні й далекі, безмежні,
Хоч би однієї торкнутись, -
Вживити собі у груди.

Їх холод я відчуваю, червоніють щоки,
У засніженому грудні коле воно особливо гостро.
Цей холод цілющий, най що не торкнутись,
Обожнювати можна й здалеку, але путь майбутнього не-
минучий.

“Зоре моя...”, - я стогну тихо-тихо.

Най, що опіки по усьому тілу,
 Най, що очі пече й не бачу нічого
 Най, що серце загнано б`ється в клітці - не горе.

“О, зоре моя... Чому ти до мене так?
 Холод твій завжди грів мою душу
 Знаю, що говорити не мастак,
 Але зараз всихаю, як залишені на березі мушлі.

Я стогну: “За що така доля?
 Тягнувся до тебе всю вічність
 Й тепер ти холодиш душу
 І тепер простір космічний - моя неволя.”

“Все життя положив, щоб до тебе дістатись!
 Торкнутись, побачити зблизька.
 Відмовляючи іншим кометам і планетам,
 Для тебе, зоре, лише для тебе!”

Вона була гаряча, скажена,
 Зорі такі, зазвичай, перед тим, як померти.
 І після вибуху космос уламки лишає у себе
 І ніколи ніхто їх більше не бачить такими, як треба...

Остання моя надіє, молюся тобі.
 Відправлю лист до Землі,
 Попереджу рідних й близьких,
 Та сповіщу, що до смерті зорі не покинув її...

Пост скриптом для всіх, хто читає мого вірша:
 Якщо ви ще тут, знайте - все вийшло.
 Бачте, як такого листа вирішив не писати -
 Усі слова склалися в рими.
 Остання воля дійшла, а з нею застереження й надії
 Про те, що зорі кохати важко, я вам не раджу.
 Вони далекі, холодні, здалеку, наче крапки.

Але як тільки до них наближаєшся -
Вони гаряче жалять і помирають, бо
Навіть у них є життя, відлік тут марний.
Гаряче серце моє остудилось,
Космос тримає в обіймах ласкавих,
Холодних, морозних, а також ніжних й спокійних.

Проте в таємниці я все ще сумую
За зорею моєю, яке б ім'я вона тепер не носила...

«Що знаю я про космос»

Автор: Святослав БОРИСЮК
16 років, м. Дніпро

Що знаю я про космос? Та нічого!
Що можу знати я про цей таємний світ.
Чорна діра, Луна, метеорити.
Та мрія - з космонавтами в політ
Що знаю я про космос? Все я знаю!
Система сонячна, безмежність, темна мить,
Відсутність кисеню за межами планети
Та цим думкам мене не обдурить.
Що знаю я про космос? Дуже мало
Космічний простір, гравітація, закон
Так, так, закон про Всесвіт, той що діє,
Хоч присмак фізики в законі нам знайом.
Що знаю я про космос? Тільки вчусь я
Вивчаю всі космічні загадки, і
Живемо в космічній ми спіралі
Так може знов повернемось сюди.

Національний центр аерокосмічної
освіти молоді ім. О.М. Макарова

м. Дніпро 2025 р.